

INITIATIEFADVIES

Voorstellen met het oog op een geïntegreerd beheer van de materies die in het kader van de zesde Staatshervorming naar Brussel zijn overgeheveld en met het oog op een paritair beheer van de ION

21 november 2013

Initiatief vanwege de	Uitgebreide Raad van Bestuur van de Economische en Sociale Raad
Ontwerp behandeld op	6 juni, 8 oktober en 4 en 21 november 2013
Advies uitgebracht door de Plenaire zitting op	21 november 2013

Inleiding

In dit initiatiefadvies hebben de Brusselse sociale partners zich tot doel gesteld om de manier te verduidelijken waarop ze de nieuwe bevoegdheden willen onthalen die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie werden toevertrouwd.

Dit velt echter geen oordeel over het belang dat ze hechten aan de noodzaak om ook en gelijktijdig na te denken over een visie inzake de beleidsvoeringen op het vlak van tewerkstelling, gezondheid en gezin die aan de specifieke stadscontext van Brussel en aan de XXIste eeuw is aangepast.

Tevens drukken de sociale partners de wens uit dat de Regering hen zou betrekken bij een driepartijendialoog over deze visie en de strategische krachtlijnen, alsook over de opdrachten waarmee deze nieuwe verzamelaars zullen worden belast.

Algemene beschouwingen

1. Voor een geïntegreerd beheer

Krachtens de termen van het voorstel van bijzondere wet houdende hervorming van de financiering van Gemeenschappen en Gewesten, zullen naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) aanzienlijke middelen worden overgeheveld op basis van de PB-sleutel en de demografische sleutels, met het oog op de uitoefening in Brussel van de materies betreffende **arbeidsmarkt, kinderbijslag, gezondheid en sociale bijstand**.

Voor Brussel zullen ook naar de Franse en Vlaamse Gemeenschap doorheen bijzondere dotaties middelen voor ziekenhuisinfrastructuren worden overgeheveld; en voor de monocommunautaire instellingen van gezondheid en sociale bijstand doorheen het overgangsmechanisme.

Deze materies die voortkomen uit de sociale zekerheid - of ermee gelijkgesteld - zullen dus in Brussel in afzonderlijke gefedereerde entiteiten worden ondergebracht, wat de Brusselse sociale partners de grootste zorgen baart.

Om het specifieke karakter van deze materies uit de sociale zekerheid te vrijwaren en om de aanwending van deze nieuwe financiële stromen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest doorheen een geconsolideerd begrotingsprogramma te optimaliseren, positioneren de Brusselse sociale partners zich ten gunste van de invoering van **een geïntegreerd beheer** van de materies die van de sociale zekerheid werden overgeheveld of die ermee samenhangen, met name alle materies betreffende **arbeidsmarkt, kinderbijslag, gezondheid en sociale bijstand**.

Hiertoe vragen ze om een *Brussels globaal Beheerscomité* in te stellen, naar het model van het Beheerscomité van de sociale zekerheid. Dit zou bestaan uit vertegenwoordigers van de betrokken Ministers en van de Brusselse werkgevers en werknemers. Zo nodig zou men het

bij het BESOC doen aanleunen. Het zou als opdracht hebben om te onderhandelen over de akkoorden betreffende de *programming* op het gewestelijk grondgebied van de overgehevelde materies, en betreffende de *begrotingsconsolidatie* ervan.

Hun voorstel steunt op de volgende zes argumenten :

1. Een dergelijk model laat een **geïntegreerde programmering** van de middelen toe, door de behoeften te bepalen en de bevrediging ervan te plannen. Het onder elkaar verdelen van de gewestelijke en gemeenschappelijke financiële middelen verzekert dat middelen en behoeften samenvallen en voorkomt dat bepaalde begrotingen eventueel zouden ontsporen.

Dit mechanisme laat het toe om een beredeneerd Brussels gezondheidsbeleid te voeren. Rond de kwaliteit van de zorgen werken, volstaat trouwens niet om de gezondheidstoestand van een bevolkingsgroep te verbeteren. Hiertoe is het noodzakelijk om ook rond andere doorslaggevende economische en sociale elementen te werken, waarvan tewerkstelling en huisvesting de belangrijkste zijn, materies die onder gewestelijke bevoegdheid vallen. Om de middelen in termen van gezondheidszorgen efficiënter te besteden, is het bijgevolg van fundamenteel belang om in Brussel over een coördinatie tussen de gewestelijke en gemeenschappelijke materies te beschikken.

2. Dit beheersmodel is **conform** de besluiten van 6 juni 2013 van de gewestelijke Regering en het besluit van 13 juni 2013 van het Verenigd College, ten gunste van het paritair beheer van deze materies (met name van de ION), wat zeer duidelijk de keuze van de sociale partners blijft.
3. Het paritair beheer vrijwaart een **functionele verankering** van de materies die *in de sociale zekerheid* zijn overgeheveld: het beheer door de sociale partners wordt gehandhaafd in dezelfde vormen als op het federaal niveau. Welnu, dit model van medebeheer door de sociale partners heeft in België zichzelf bewezen. De vrijwaring van het paritair beheer op het niveau van de gefedereerde entiteiten waarborgt de functionele banden met de sociale zekerheidsmateries die onder de bevoegdheid van de federale entiteit zijn gebleven.
4. Het paritair beheer verzekert **de eenvormigheid van de prestaties** en aldus de sociale cohesie, gebaseerd op de gelijke behandeling van alle begunstigden.
5. De sociale partners zijn geloofwaardige actoren in het streven naar het algemeen belang van de Brusselaars, ongeacht tot welke gemeenschap ze behoren. De wijze waarop ze **bicommunautair en transregionaal** zijn gestructureerd laat het toe om, los van de kloof tussen Franstaligen en Nederlandstaligen alsook tussen de Brusselse, Vlaamse en Waalse Gewesten, de sociale dialoog aan te gaan.
6. Het streven naar een maatschappelijke consensus onder vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers biedt een garantie op **stabiliteit**, door de ruime instemming waartoe hun gezamenlijke beslissingen op het politiek vlak kunnen leiden.

2. De GGC als bevoegde entiteit

De zesde Staatshervorming bekrachtigt de bevoegdheid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) op het vlak van kinderbijslag, gezondheid en sociale bijstand door haar het grootste deel van de middelen toe te kennen die op basis van de demografische sleutels naar Brussel zijn overgeheveld. De Brusselse monocommunautaire instellingen (ROB, RVT, niet-universitaire ziekenhuizen, ...) zouden aldus meer ertoe kunnen worden aangezet om naar de GGC te verhuizen, en om afstand te doen van hun monocommunautaire bijzonderheid.

2.1 De overheveling naar de GGC van deze materies heeft een tweevoudig voordeel

2.1.1 Solidariteit onder de Brusselaars

Door de verzamelplaats te worden van de naar Brussel overgeheveldde persoonsgebonden materies, voorkomt de GGC dat de Brusselaars een gedwongen keuzerecht naar de ene of de andere gemeenschap toe moeten uitoefenen. Aldus versterkt de GGC de intra-Brusselse solidariteit en geeft ze de garantie op een gezamenlijk prestatiestelsel voor alle Brusselaars.

2.1.2 Institutionele rationalisatie

De GGC en het Brussels Gewest zullen de enige twee bevoegde entiteiten zijn voor wat het merendeel van de materies betreft die de Staatshervorming heeft overgeheveld. Dit versterkt de samenhang van de Brusselse instellingen.

Men dient nog te noteren dat de bijzondere financieringswet uitdrukkelijk voorziet dat het Brussels Gewest de GGC kan herfinancieren.

2.2 Uitdagingen voor Brussel die men moet aangaan

Naast de budgettaire en administratieve uitdaging, benadrukken de sociale partners dat de keuze van de GGC als bevoegde entiteit in het kader van de institutionele hervorming een uitdaging voor de toekomst vormt, met name in termen van functionele tweetaligheid van de vandaag mono-communautaire diensten en van vermogen om samen (Franstaligen en Nederlandstaligen) de beste beslissingen te nemen in het algemeen belang van alle Brusselaars.

Tot slot stellen de sociale partners vast dat de Communauté française en de Vlaamse Gemeenschap morgen bevoegdheden in Brussel zullen behouden.

Bijzondere beschouwingen

1. Welke ION om de overgehevelde materies te besturen ?

- Momenteel is de sociale zekerheid (SZ), op het federaal niveau, rond drie niveaus gegroepeerd :

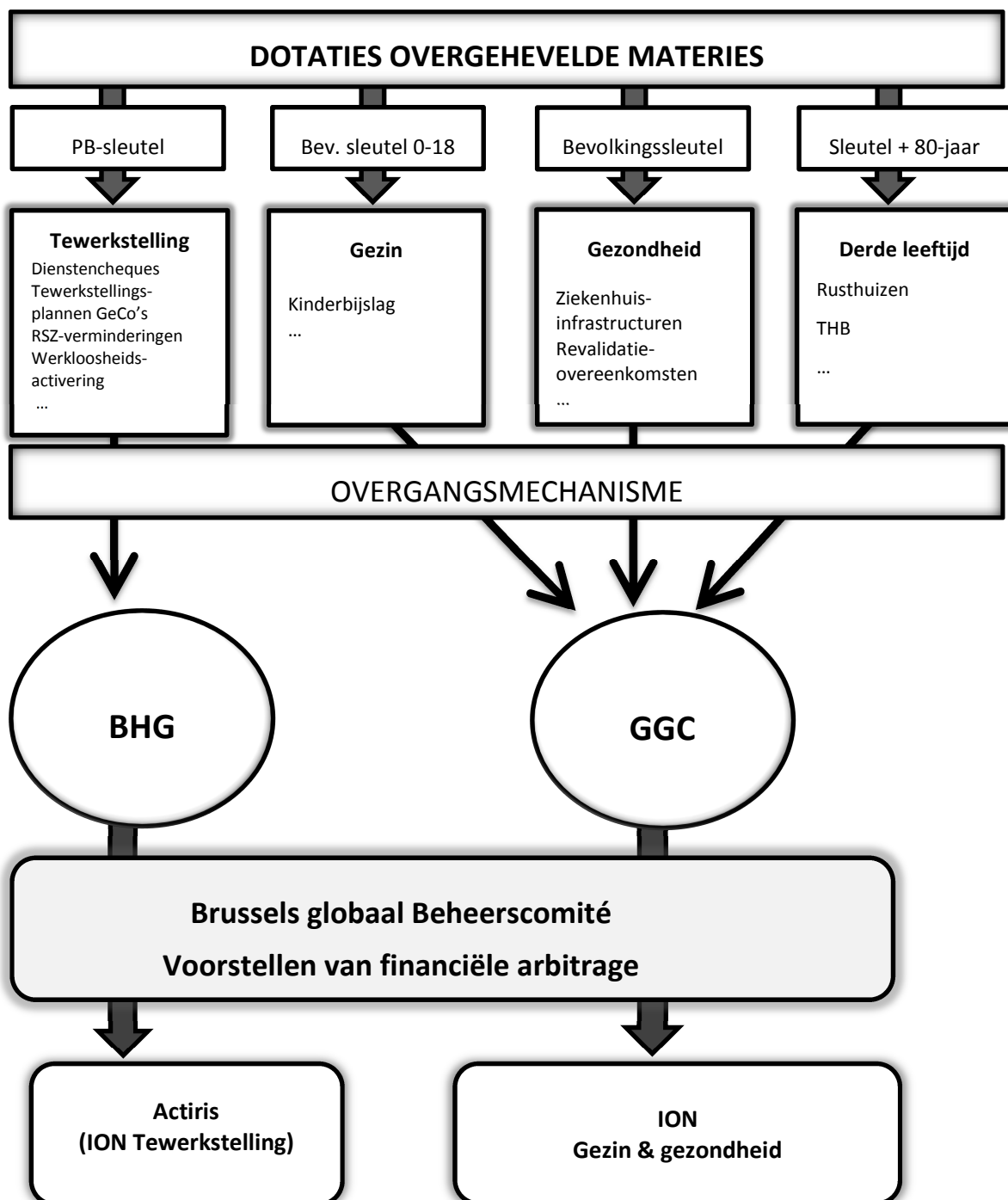

- Voor de toekomst, op het gewestelijk niveau, pleiten de sociale partners voor een **gelijkaardige** structuur. Deze zou echter worden ontdaan van het tussenniveau, omdat de heffingen en ontvangsten van de sociale zekerheid federale materies blijven.

2. Schema van de financiële stromen betreffende de overgehevelde materies

Het volgende schema geeft de manier weer waarop de financiële stromen¹ in Brussel zullen rondgaan, met de instelling van een geïntegreerd beheer van de materies die de zesde Staatshervorming heeft overgeheveld.

¹ Dit schema wil de financiële stromen en niet de overgehevelde bevoegdheden weergeven